

„Și noi am făcut reforme în mai multe domenii. Important este să eliminați corupția, dar asta nu se va întâmpla în perioada imediat următoare, ci în câțiva ani, fiindcă reformele durează”

Mikheil Saakashvili,
Președintele Georgiei

REFORMA PE SCURT

CSM a elaborat un regulament privind informarea publică și relațiile cu mass-media

Reprezentanții mass-media vor putea înregistra audio și video ședințele deschise de judecată numai cu permisiunea președintelui ședinței, iar la ședințele de judecată declarate închise aceste înregistrări vor fi interzise. Aceste propuneri sunt incluse în proiectul *Regulamentului cu privire la serviciul de informare publică și relațiile cu mass-media*, elaborat de Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Documentul este publicat pe site-ul instituției și este propus pentru discuții până la 1 august 2013. Propunerile, sugestiile și obiecțiile la conținutul acestui document pot fi expediate prin fax: 022 223840 sau la adresa de e-mail: aparatur@csm.md.

Cum declarăm un caz de corupție?

Dacă cetățenii cunosc acte de corupție sau li se cere să dea mită, ei se pot adresa cu o plângere la Centrul Național Anticorupție (CNA). Sesizarea trebuie să includă numele, prenumele, domiciliul, descrierea faptei și a făptuitorului, dacă acesta e cunoscut, și să fie semnată de autorul sesizării. Petiția va fi expediată la adresa: MD 2004, mun. Chișinău, bl. Ștefan cel Mare și Sfânt, 198 (prin poștă, la ofițerul de serviciu sau la cutiile poștale amplasate în sediul CNA). Sesizările pot fi depuse și în formă electronică, la adresa: secretariat@cccec.md sau online, pe site-ul instituției: www.cna.md, la rubrica: „Cum declarăm un caz de corupție”.

În cinci penitenciare din țară, numărul deținuților depășește plafonul de detenție

În penitenciarele din Leova, Cahul, Bălți, Chișinău și Cricova numărul persoanelor deținute depășește cu mult capacitatea pe care o au aceste instituții. În timp ce autoritățile își propun să construiască anexe sau blocuri suplimentare la penitenciarele existente, experții susțin că țara noastră ar trebui să recurgă mai des la metodele alternative detenției și arestului preventiv, acțiuni care sunt reglementate de cadrul legislativ actual.

Potrivit Anei Dabija, directorul interimar al Departamentului Instituțiilor Penitenciare (DIP), la moment, în închisori se află 6655 de persoane, în timp ce plafonul de detenție pentru anul curent constituie 7843 de deținuți. Cinci din cele 16 penitenciare din țară sunt supraaglomerate, potrivit datelor înregistrate până la 1 aprilie 2013. Capacitatea maximă a Izolatorului de Urmărire Penală nr. 13 din Chișinău, de exemplu, este de 710 persoane, însă în prezent aici sunt deținute 1003 persoane. Aceeași situație se atestă și în Izolatorul de Urmărire Penală nr. 11 din Bălți, unde plafonul este de 350 de persoane, iar în realitate sunt 509 deținuți. Conducerea DIP afirmă că depășirea plafonului de detenție este o urmare a modificărilor la legislație, în baza cărora, după expirarea termenului de 72 de ore, toate persoanele

reținute trebuie să fie transferate din custodia organelor de poliție în izoloarele de urmărire penală ale penitenciarelor. Pentru a diminua gradul de aglomerație în penitenciare, autoritățile au planificat reconstrucția câtorva blocuri, dar și îmbunătățirea condițiilor de detenție. „La Penitenciarul din Bălți este planificată construcția unui izolator de urmărire penală de tip „Casă de arest” cu capacitatea de 650 de locuri, în care vor fi deținute persoanele aflate în arest preventiv și persoanele condamnate în regim inițial, iar la Penitenciarul nr. 3 din Leova se preconizează reconstrucția unui bloc cu trei nivele, pentru regim inițial, cu replanificarea blocului în sistem celular de detenție”, menționează Ana Dabija, directorul interimar al DIP.

De menționat că pragul minim acceptat de Comitetul European pentru prevenirea torturii și a pedepselor inumane și degradante este de 4 metri pătrați pentru fiecare persoană deținută în celulă.

Metodele alternative de detenție sunt ignorate

Avocatul Victor Panțaru susține că autoritățile nu ar trebui să investească sume colosale de bani pentru construcția sau reconstrucția penitenciarelor, ci să implementeze mai eficient și

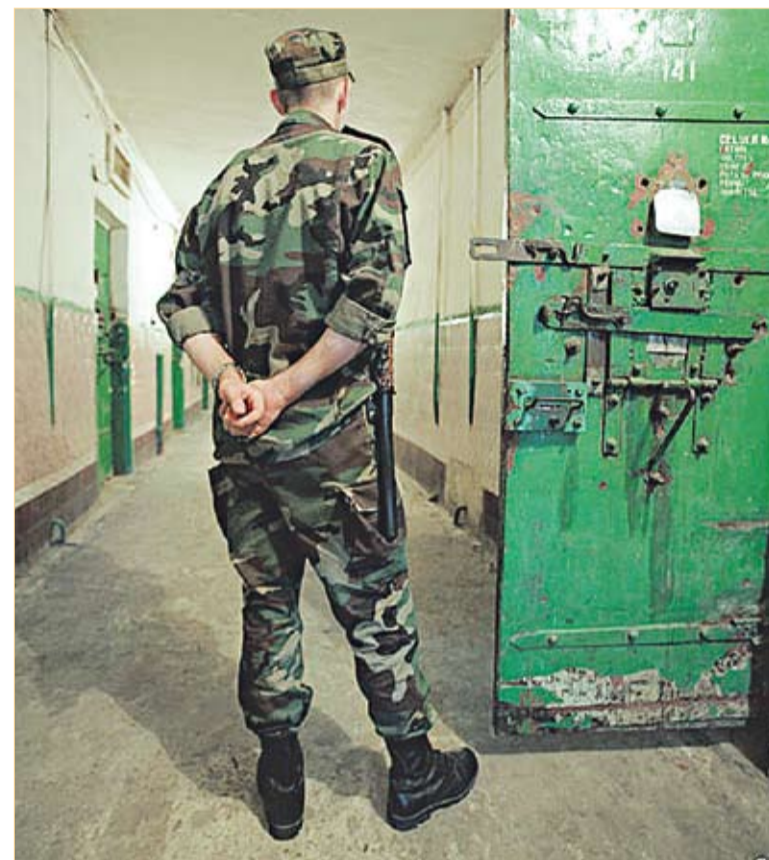

Foto: UNDP Moldova

mai responsabil sistemul de pedepse alternative care ar putea să înlocuiască detenția. „Legislația noastră prevede astfel de metode alternative precum probațiunea, eliberarea condiționată sau eliberarea pe cauțiune. Din păcate, ele nu se aplică în practică. De exemplu, eliberarea pe cauțiune presupune judecarea în stare de libertate a unui învinuit, acesta fiind obligat să plătească o anumită sumă de bani cu titlu de cauțiune pentru acest lucru, impunându-i-se și anumite restricții. Dacă inculpatul nu respectă aceste obligații sau dacă săvârșește alte infracțiuni până la judecată, banii sunt virajați la bugetul de stat”, susține avocatul.

Recent, experți ai Consiliului

Europei au prezentat Ministerului Justiției un raport privind condițiile de detenție din Republica Moldova. Potrivit documentului, implementarea măsurilor alternative detenției, cum ar fi supravegherea electronică și pedepsele prin muncă neremunerată în folosul comunității, ar micșora numărul deținuților în penitenciare. În raport se mai menționează că autoritățile moldovenești trebuie să prevadă transferul condamnaților în „regim inițial” spre instituțiile penitenciare de executare a pedepsei, iar detenția în „regim inițial” să se bazeze pe o evaluare minuțioasă a riscurilor și necesităților stabilite de autoritățile penitenciare și să fie cât mai scurtă posibil.

Reforma Procuraturii impune schimbări structurale și de mentalitate

La 11 iulie 2013, Procurorul General al Republicii Moldova, Cornelii Gurin și Ministrul Justiției, Oleg Efrim au semnat Ordinul comun cu privire la constituirea Grupului de lucru pentru elaborarea proiectelor de legi în scopul realizării și promovării reformei Procuraturii.

Acest grup de lucru va fi constituit din 16 persoane, inclusiv trei din cadrul Procuraturii Generale, trei de la Ministerul Justiției, trei profesori universitari, doi reprezentanți ai unor organizații neguvernamentale, un reprezentant al Institutului Național al Justiției, unul de la Serviciul Vamal, un reprezentant al Ministerului Afacerilor Interne și un expert al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD). Vlad Gribincea, directorul Centrului de Resurse Juridice (CRJ), care este și președintele grupului de lucru, afirmă că reforma procuraturii este prevăzută de *Strategia de reformare a sectorului de justiție pentru anii 2012-2016*, iar grupul va elabora conceptul

Cornelii Gurin și Oleg Efrim vorbesc în fața presei despre amendamentele la legislație privind reformarea procuraturii.

propunerilor de reformă și va asigura dezbateră publică a acestora. De asemenea, urmează să fie elaborate o serie de amendamente legislative, inclusiv la Constituția Republicii Moldova și la Legea cu privire la procuratură. În baza acestor amendamente, va fi revizuită procedura de numire și demitere a Procurorului General; vor fi stabilite criterii mai clare, transparente și bazate pe merit privind selectarea, numirea și promovarea procurorilor; va fi asigurată independența Consiliului Superior al Procurorilor; Procuratura va fi demilitarizată, iar procu-

rorii vor avea statut de magistrat. Vor fi reexamine și regulile de răspundere a procurorilor, în special cele de răspundere disciplinară, fiind eliminată imunitatea generală a acestora.

Reformarea procuraturii – pe agenda fiecărei guvernări

Valeriu Gurbulea, fost procuror general al Republicii Moldova în 2007-2009, perioadă în care a mai fost prevăzută o reformă a sistemului procuraturii, afirmă că inițiativa actuală guvernării de reorganizare a instituției nu se vor solda cu

succes. „Ce va fi reformat? Doar se va schimba uniforma procurorului pe mantia magistratului. Acestea sunt reforme de ochii străinilor, pentru a atrage fonduri străine”, afirmă fostul procuror general. De altă parte, Vlad Gribincea spune că fiecare guvern nou declară că dorește reformarea procuraturii, însă nu întotdeauna a existat voința politică necesară pentru a realiza aceste obiective. „Cred că până acum nu s-a dorit cu adevărat să fie implementată reforma, deoarece politicienii doreau să controleze procuratura. Sper că actualii guvernanți au renunțat la abordările anterioare. Dacă vor fi făcute modificările necesare, procedurile în interiorul procuraturii vor deveni mai clare, iar calitatea activității acestei structuri va crește, lucru pe care cetățeanul de rând nu va putea să nu-l simtă. Totuși, aceste modificări se referă la cadrul legislativ, pe când o problemă și mai mare pare a fi mentalitatea procurorilor, care nu poate fi schimbată peste noapte”, conchide directorul CRJ.

Reformarea Procuraturii va costa

124
milioane de euro.

Banii urmează a fi alocați din bugetul de stat și din fonduri europene.